

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CŪIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

HOTĂRÂREA CURȚII

din 26 ianuarie 1993*

„Trimitere preliminară formulată în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE –
Condiții”

În cauzele conexate C-320/90, C-321/90 și C-322/90,

având ca obiect cererile de pronunțare a unei hotărâri preliminare adresate Curții
în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE de Pretura di Frascati (Italia), în
litigiile pendinte la această instanță între

Telemarsicabruzzo SpA

și

Circostel, Ministero delle Poste e Telecomunicazioni și Ministero della Difesa

și între

Telaltitalia Srl

și

**Circostel, Ministero delle Poste e Telecomunicazioni și Ministero della
Difesa**

și între

Telelazio SpA

și

**Circostel, Ministero delle Poste e Telecomunicazioni și Ministero della
Difesa,**

* Limba de procedură: italiana.

cu privire la interpretarea articolelor 85, 86 și 90 din Tratatul CEE în considerarea comportamentului guvernului italian în materia atribuirii canalelor UHF destinate difuzării programelor de televiziune,

CURTEA,

compusă din domnul O. Due, președinte, domnii C. N. Kakouris, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Zuleeg și J. L. Murray, președinți de cameră, G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse, M. Díez de Velasco, P. J. G. Kapteyn și D. A. O. Edward, judecători,

avocat general: domnul C. Gulmann,

grefier: domnul H. A. Rühl, administrator principal,

luând în considerare observațiile scrise prezentate:

- pentru societatea Telemarsicabruzzo SpA, de Giorgio Rubini, avocat în Frascati;
- pentru societatea Telelazio SpA, de Fabrizio Paoletti, avocat în cadrul Baroului din Roma;
- pentru guvernul italian, de domnul profesor Luigi Ferrari Bravo, șeful Serviciului de contencios diplomatic din cadrul Ministerului Afacerilor Externe, în calitate de agent, asistat de Sergio Laporta, avvocato dello Stato;
- pentru Comisia Comunităților Europene, de Enrico Traversa, membru al Serviciului juridic, în calitate de agent,

având în vedere raportul de ședință,

după ascultarea observațiilor orale ale guvernului italian și ale Comisiei în ședința din 9 iunie 1992,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 6 octombrie 1992,

pronunță prezenta

Hotărâre

1. Prin Ordonanțele din 4 septembrie 1990, primite de Curte la 22 octombrie 1990, Vice Pretore di Frascati (Italia) a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, două întrebări preliminare privind interpretarea dispozițiilor tratatului în materie de concurență, pentru a aprecia compatibilitatea cu dreptul comunitar a

anumitor aspecte ale unui sistem național de repartizare a frecvențelor în beneficiul serviciului de radiodifuziune televizată.

2. Aceste întrebări au fost formulate în cadrul unor litigii între societățile Telemarsicabruzzo, Telaltitalia și Telelazio, proprietare de emițătoare de radiodifuziune televizată, pe de o parte, și Circostel (Circolo Costruzioni Telegrafiche e Telefoniche di Roma, serviciul de construire a rețelelor telegrafice și telefonice din Roma), Ministerul Poștelor și Telecomunicațiilor și Ministerul Apărării, pe de altă parte.
3. Pentru explicarea acestor întrebări, în cauzele C-320/90 și C-322/90, Vice Pretore di Frascati se mărginește, după citirea conținutului articolului 86 din Tratatul CEE, să arate că această dispoziție interzice orice formă de monopol. În cauza C-321/90, instanța națională adaugă că, în speță, a fost ridicată o problemă de competență. Cu toate acestea, consideră că, dată fiind supremația dreptului comunitar, această excepție nu poate fi examinată înainte de a fi adresat Curții întrebări preliminare. De asemenea, precizează că, chiar dacă nu este competentă, întrebările respective se justifică din rațiuni de economie de procedură.
4. Întrebările preliminare adresate de Vice Pretore di Frascati sunt redactate după cum urmează:
  - „1) Faptul că guvernul italian și-a rezervat utilizarea anumitor canale pentru radiodifuziunea televizată, împiedicând sectorul privat să dispună de aceste canale cuprinse între frecvențele de 67 și 99 UHF și, în special, de canalele 67, 68 și 69, fără să enunțe norme de coordonare privind utilizarea acestor canale, constituie o încălcare a articolului 85 alineatul (3) și a articolului 86 din tratat?
  2. Este un astfel de comportament compatibil cu Tratatul de la Roma și cu normele privind concurența?”
5. Cu titlu introductiv, Comisia atrage atenția că ordonanțele de trimitere sunt deosebit de laconice și lipsite de precizări privind elementele de fapt și de drept care ar permite identificarea obiectului întrebărilor adresate și, în consecință, înțelegerea sensului și a sferei acestora.
6. Trebuie amintit faptul că necesitatea de a se ajunge la o interpretare a dreptului comunitar care să fie utilă instanței naționale impune ca aceasta să definească cadrul factual și legal în care se încadrează întrebările pe care le adresează sau, cel puțin, să explice ipotezele de fapt pe care se întemeiază întrebările respective.
7. Aceste exigențe prezintă deosebită importanță în domeniul concurenței, care se caracterizează prin situații complexe de fapt și de drept.
8. Or, ordonanțele de trimitere nu conțin nicio indicație în acest sens.

9. Desigur, dosarul transmis de către instanța națională și observațiile scrise au furnizat Curții anumite informații, astfel cum rezultă din raportul de ședință și din observațiile prezentate de părți în cadrul ședinței. Totuși, acestea sunt fragmentare și nu permit Curții, ca urmare a unei cunoașteri insuficiente a faptelor aflate la originea litigiului principal, să interpreteze regulile comunitare de concurență în considerarea situației care face obiectul acestui litigiu, astfel cum ar dori instanța de trimitere.
10. În aceste condiții, nu este necesar să se pronunțe cu privire la întrebările adresate de către Vice Pretore di Frascati.

Cu privire la cheltuielile de judecată

11. Cheltuielile efectuate de guvernul italian, precum și de către Comisia Comunităților Europene, care au prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări. Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive,

CURTEA

cu privire la întrebările ce i-au fost adresate de Vice Pretore di Frascati, prin Ordonanțele din 4 septembrie 1990, declară:

Nu este necesar să se pronunțe cu privire la întrebările adresate.

Due

Kakouris

Rodríguez Iglesias

Zuleeg

Murray

Mancini

Joliet

Schockweiler

Moitinho de Almeida

Grévisse

Díez de Velasco

Kapteyn

Edward

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 26 ianuarie 1993.

Grefier

Președinte

J.-G. Giraud

O. Due